

## LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2026-09-30

**Närvarande:** F.d. justitierådet Inga-Lill Askersjö samt justitieråden Jonas Malmberg och Anders Perklev

**Sveriges tillträde till avtalet inom ramen för FN:s  
havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning  
av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell  
jurisdiktion**

Enligt en lagrådsremiss den 27 augusti 2026 har regeringen (Klimat- och näringslivsdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion,
2. lag om ändring i miljöbalken.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Sara Meyersson, biträdd av kanslirådet Jenny Hedman.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion

Lagen syftar till att genomföra avtalet inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion (avtalet).

1 kap. 6 §

Paragrafen innehåller definitioner av begrepp som används i lagen.

Begreppen "marint skyddat område", "nödåtgärder" och "områdesbaserat förvaltningsverktyg" förekommer i lagen endast i 3 kap. 1 § som hänvisar till avdelning III i avtalet, där innebörden av begreppen framgår. Definitionerna bör tas bort från 1 kap. 6 §. Om det finns behov av att definiera begreppen i lagen bör definitionerna placeras i 3 kap.

I paragrafen saknas en definition av begreppet "havsområde utanför nationell jurisdiktion" som används genomgående i lagen för att avgränsa olika bestämmelsers tillämpningsområde. Begreppet förklaras i författningskommentaren till 1 kap. 2 §. Eftersom begreppet är centralt för lagens tillämpning bör en definition föras in i 6 §.

När det gäller definitionens utformning kan följande framhållas.

Enligt artikel 1 i avtalet utgörs "områden utanför nationell jurisdiktion" av det fria havet och det s.k. Området. Av FN:s havsrättskonvention framgår att det fria havet utgörs av alla delar av havet utanför staternas ekonomiska zoner, medan Området definieras som

havsbotten och dennas underlag utanför gränserna för nationell jurisdiktion (jfr artiklarna 1 och 86). Av artiklarna 76–85 framgår att en stat kan ha suveräna rättigheter – och därmed jurisdiktion i konventionens mening – avseende verksamhet på havsbotten på vissa delar av kontinentalsockeln utanför statens ekonomiska zon. Dessa rättigheter inskränker enligt konventionen inte andra staters rättigheter inom det överliggande vattnet (jfr artikel 78). Ett vattenområde kan alltså utgöra det fria havet samtidigt som den underliggande havsbotten omfattas av nationell jurisdiktion.

Av det anförda följer att begreppet "havsområde utanför nationell jurisdiktion" i avtalet inte avser ett enhetligt tvådimensionellt geografiskt område, utan att gränsdragningen beror på om det är havsbotten eller det överliggande vattnet som avses. Detta förhållande bör uppmärksammas i det fortsatta lagstiftningsarbetet och tydliggöras i lagen och i motiven.

Inom de områden där botten – men inte vattnet ovanför – omfattas av nationell jurisdiktion framstår det som oegentligt att tala om ett "havsområde inom nationell jurisdiktion" (jfr definitionen i 1 kap. 6 §). Det bör övervägas att byta ordet "havsområde" genomgående mot "område" varvid större överensstämmelse med avtalets ordalydelse uppnås.

Kapitelrubriken till 4 kap.

Kapitel 4 avser verksamheter och åtgärder som kan ha effekter på den marina miljön i ett område utanför nationell jurisdiktion. Kapitlet innehåller bestämmelser om

- anmälan,
- förhandskontroll,
- miljöbedömning,

- prövning av tillstånd,
- återkallelse av tillstånd,
- återställningsåtgärder samt
- kontroll och rapportering.

I 34 § finns dessutom vissa bestämmelser om information avseende verksamheter och åtgärder i områden inom Sveriges jurisdiktion och i 35 § om strategiska miljöbedömningar, som Lagrådet föreslår ska utgå eller flyttas (se nedan).

Kapitlets rubrik – Miljöbedömningar – täcker endast en mindre del av innehållet i kapitlet och behöver därför ändras.

Ett förslag kan vara "Prövning av verksamheter och åtgärder".

#### 4 kap. 3 §

Paragrafen innehåller en beskrivning av processen för de verksamheter och åtgärder som ska tillståndsprövas.

Den måste uppfattas som en upplysning om vad som regleras i delar av kapitlet vilken saknar självständig betydelse. Beskrivningen av processen är emellertid inte särskilt träffande och paragrafen skulle därför kunna utgå.

Om paragrafen ändå ska finnas kvar bör den förslagsvis innehålla en kort beskrivning av kapitlets innehåll, placeras först i kapitlet och få rubriken "Kapitlets innehåll". Följande formulering kan övervägas.

- I detta kapitel finns bestämmelser om anmälan, förhandskontroll, miljöbedömning och tillstånd avseende verksamheter och åtgärder
- i ett område utanför nationell jurisdiktion och
  - inom en annan stats jurisdiktion om verksamheten eller åtgärderna kan skada den marina miljön i områden utanför nationell jurisdiktion.

#### 4 kap. 5 §

I paragrafen anges vilka myndigheter som ska fatta beslut avseende de olika bestämmelserna i kapitlet. Paragrafen har i lagrådsremissen följande lydelse.

Om inte annat följer av 22 eller 23 §, prövas frågor om tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Ärenden om tillstånd handläggs av den myndighet som regeringen bestämmer.

I paragrafen skiljs alltså mellan att "pröva frågor om tillstånd" och att "handlägga ärenden om tillstånd". Beslut av det förra slaget ska fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer och beslut av det senare slaget ska fattas av den myndighet som regeringen bestämmer (och således aldrig av regeringen).

I de fall ärendet ska hanteras av "den myndighet som regeringen bestämmer" används senare i kapitlet flera uttryck bland annat den myndighet som handlägger ärenden om tillstånd (6 §, 11 § 3 samt 14, 16 och 26 §§), den myndighet som tar emot en anmälan (8 §), den myndighet som har meddelat ett beslut (10 §) och den myndighet som handlägger tillståndsärendet (12 §).

I de fall beslutet ska fattas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer används uttrycket "den som prövar tillståndsfrågan".

Av de enskilda paragraferna i kapitlet kan tolkningsvis utläsas i vilka fall beslut alltid ska fattas av en förvaltningsmyndighet och i vilka fall regeringen ska kunna bestämma om beslutet ska fattas av regeringen eller en förvaltningsmyndighet. Vid föredragningen har upplysts att avsikten är att regeringen aldrig ska handlägga ett ärende initialt, dvs. anmälan ska alltid ges in till den myndighet som regeringen bestämmer och det är också den myndigheten som ska

göra förhandsprövningen oavsett om regeringen därefter ska fatta det slutliga beslutet om tillstånd.

De beteckningar som valts för att skilja ut i vilka fall ett beslut alltid ska fattas av en utpekad förvaltningsmyndighet respektive av regeringen eller en förvaltningsmyndighet är olämpliga av flera skäl. Ett skäl är att uttrycket "handläggning av ärenden" enligt normalt juridiskt språkbruk innefattar att slutligt avgöra ärendet.

En enklare och tydligare utformning är att i bestämmelsen ange att beslut enligt detta kapitel fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer och samtidigt erinra om att vissa beslut inte får fattas av annan än regeringen.

Följande lagtext kan övervägas.

Beslut enligt detta kapitel fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Av 22 och 23 §§ följer att vissa beslut endast får fattas av regeringen.

Lagrådet återkommer nedan med förslag till följdändringar med anledning av det nu sagda.

Rubriken till 4 kap. 6–10 §§

Rubriken till 4 kap. 6–10 §§ är Förhandskontroll. I 6 och 7 §§ finns regler om när och hur en anmälan ska göras, medan 8–10 §§ reglerar vilka åtgärder och beslut myndigheten ska vidta med anledning av anmälan.

Rubriken innebär att anmälan är en del av förhandskontrollen.

Emellertid är 8 och 9 §§ utformade så att en förhandskontroll ska göras, om den myndighet som tar emot en anmälan bedömer att vissa kriterier är uppfyllda. Dessa bestämmelser innebär alltså att

förhandskontrollen inleds först sedan myndigheten tagit emot en anmälan.

Mot bakgrund härav föreslår Lagrådet att 6 och 7 §§ får en egen rubrik (t.ex. Anmälan) och de följande paragraferna får rubriken Förhandskontroll.

#### 4 kap. 6 §

I paragrafen bör uttrycket "den myndighet som handlägger ärenden om tillstånd" ersättas med "den myndighet som regeringen bestämmer".

#### 4 kap. 8 §

I paragrafen bör uttrycket "den myndighet som tar emot en anmälan" ersättas med "den myndighet som avses i 6 §".

#### 4 kap. 10 §

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att ändra ett beslut om att en verksamhet eller åtgärd inte kräver tillstånd.

Lagrådet förordar att ordet "anser" av språkliga skäl byts mot "bedömer".

#### 4 kap. 11 §

I paragrafen regleras att i det fall en verksamhet eller åtgärd kräver tillstånd ska en miljöbedömning göras. Vidare beskrivs vad som avses med en miljöbedömning. Beskrivningen, som inte framstår som helt rättvisande, kan förenklas genom hänvisning till 12–18 §§. Lagtexten kan ges följande lydelse.

Om en verksamhet eller en åtgärd kräver tillstånd ska en miljöbedömning göras. En sådan innefattar att den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden tar fram ett förslag till avgränsning av en miljökonsekvensbeskrivning, ett utkast till

miljökonsekvensbeskrivning och en slutlig miljökonsekvensbeskrivning samt ger in dessa till den myndighet som avses i 6 §. Vad en miljöbedömning i övrigt innebär framgår av 12–18 §§.

#### 4 kap. 12 §

I paragrafen regleras den handläggande myndighetens roll i fråga om miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning.

Uttrycket "myndighet som handlägger tillståndsärendet" bör bytas ut mot "myndighet som avses i 6 §".

#### 4 kap. 14 och 16 §§

För att undvika den oklarhet som uttrycket "den myndighet som handlägger ärenden om tillstånd" medför, bör första stycket ändras till passiv form. Detsamma gäller andra stycket varvid de närmare anvisningarna för publicering lämpligen kan flyttas till förordning.

Lagrådet föreslår följande lydelse.

14 § Om avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen bedöms uppfylla kraven i 13 §, ska den offentliggöras för samråd genom plattformen för informationsdelning tillsammans med en upplysning om att synpunkter kan lämnas inom viss tid. Tidsfristen för att lämna synpunkter ska vara skälig och minst 40 dagar.

Allmänheten ska också ges tillfälle att lämna synpunkter på avgränsningen på det sätt som regeringen föreskriver.

16 § Om utkastet till miljökonsekvensbeskrivning bedöms uppfylla kraven i 15 §, ska utkastet offentliggöras för samråd genom plattformen för informationsdelning tillsammans med en upplysning om att synpunkter kan lämnas inom viss tid. Tidsfristen för att lämna synpunkter ska vara skälig och minst 40 dagar.

Allmänheten ska också ges tillfälle att lämna synpunkter på utkastet till miljökonsekvensbeskrivning på det sätt som regeringen föreskriver.

#### 4 kap. 17 §

Av paragrafen framgår att den slutgiltiga miljökonsekvensbeskrivningen, om den bedöms kunna läggas till grund för den fortsatta miljöbedömningen, ska offentliggöras på visst sätt.

Det följer implicit av lagtexten att den som ska pröva tillståndsfrågan (dvs. regeringen eller den myndighet som regeringen bestämt) ska ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen kan ligga till grund för tillståndsprövningen. Att det är avsikten framgår även av författningskommentaren.

Regleringen innehåller inte någon motsvarighet till 6 kap. 42 § miljöbalken. I den paragrafen anges att den som prövar tillståndsfrågan i ett särskilt beslut eller i samband med att tillståndsfrågan avgörs ska ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller lagens krav så att den specifika miljöbedömningen kan slutföras. Om miljökonsekvensbeskrivningen i beslutet bedöms ha sådana brister att den inte kan ligga till grund för ett ställningstagande till verksamhetens eller åtgärdens inverkan på miljön, innebär det att ansökningsärendet avslutas utan att tillstånd ges (jfr t.ex. NJA 2009 s. 321).

Det bör klargöras vad som i nu aktuell lagstiftning ska gälla i ett fall då den som prövar tillståndsfrågan bedömer att den slutliga miljökonsekvensbeskrivningen inte kan läggas till grund för den fortsatta miljöbedömningen. Om avsikten är att ett beslut ska fattas som motsvarar ett sådant beslut som regleras i 6 kap. 42 § miljöbalken måste detta framgå av paragrafen.

Om så är fallet skulle rubriken och paragrafen kunna ges följande lydelse.

*Bedömning av och information om miljökonsekvensbeskrivningen*

Den som prövar tillståndsfrågan ska, om den slutgiltiga miljökonsekvensbeskrivningen kan läggas till grund för den fortsatta miljöbedömningen, se till att miljökonsekvensbeskrivningen offentliggörs genom plattformen för informationsdelning.

Miljökonsekvensbeskrivningen ska även publiceras på det sätt som regeringen föreskriver med information om vem som prövar

tillståndsfrågan och hur ny information i ärendet kommer att hållas tillgänglig.

Om den som ska besluta i tillståndsfrågan bedömer att den slutgiltiga miljökonsekvensbeskrivningen inte kan läggas till grund för den fortsatta miljöbedömningen får ärendet avslutas utan att tillstånd meddelas.

#### 4 kap. 20 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om offentliggörande av beslut. Bestämmelserna gäller även sådana beslut som avses i 21–23 §§. Paragrafen kan därför lämpligen placeras efter 23 §.

Vidare bör paragrafen av de skäl som angetts under 4 kap. 14 och 16 §§ ges följande utformning.

Ett beslut om tillstånd ska offentliggöras genom plattformen för informationsdelning. Detsamma gäller information om beslut som innebär att villkor ändras.

Beslutshandlingarna ska även göras tillgängliga på det sätt som regeringen bestämmer.

#### Rubriken före 21 §

Rubriken är inte helt träffande. Den kan i stället vara Särskilda krav för tillstånd i vissa fall.

#### 4 kap. 22 §

Paragrafen bör förtydligas så att det framgår att den avser beslut om tillstånd samt att ett sådant bifallsbeslut endast får fattas av regeringen. Följande lydelse kan övervägas.

Om en verksamhet eller åtgärd kan antas orsaka skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön även om det vidtas sådana skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått som kan krävas enligt 2 kap. 1–7 §§ miljöbalken, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, får tillstånd meddelas endast om det finns särskilda skäl.

Tillstånd får dock inte meddelas för en verksamhet eller åtgärd som medför risk för att ett stort antal människor får sina levnadsförhållanden väsentligt försämrade eller miljön försämrats avsevärt.

Ett beslut om att meddela tillstånd enligt första stycket får fattas endast av regeringen.

#### 4 kap. 23 §

Paragrafen bör av samma skäl som nyss angetts förtydligas genom att ordet "tillåta" byts mot "meddela tillstånd för".

#### 4 kap. 22 och 23 §§

När det gäller dessa paragrafer vill Lagrådet tillägga följande.

Som framgått ska regeringen – men inte en förvaltningsmyndighet – kunna ge tillstånd till en verksamhet som t.ex. kan antas orsaka skada av väsentlig betydelse på miljön om det finns särskilda skäl.

Den som vill bedriva en verksamhet som visserligen kan antas orsaka skada av väsentlig betydelse, men som anser sig ha särskilda skäl att ändå få bedriva den, har ett starkt intresse av att veta hur han eller hon kan få saken prövad av regeringen.

Det framgår inte av lagen hur en sådan prövning ska komma till stånd i de fall regeringen bestämt att en förvaltningsmyndighet ska besluta om att tillstånd ska beviljas. Ska i sådana fall anmälan/ansökan lämnas direkt till regeringen eller ska den även i dessa fall lämnas till förvaltningsmyndigheten? Om det sistnämnda är fallet hur ska då förvaltningsmyndigheten agera? Ska myndigheten överlämna ärendet på eget initiativ – och i så fall – i vilket skede av handläggningen ska det överlämnas? Ska myndigheten fatta något särskilt beslut vid överlämnandet? Om beslut ska fattas under förfarandet som rör den enskildes rätt att få sitt ärende prövat och kunna överklaga bör förfarandet framgå av lag.

För de fall där annan än regeringen ska besluta om tillstånd bör det därför enligt Lagrådets mening framgå av lagen under vilka

förutsättningar regeringen ska pröva om tillstånd kan ges trots att verksamheten kan antas orsaka skada eller olägenhet av väsentlig betydelse. Om en sådan reglering ska utformas med t.ex. 21 kap. 7 § miljöbalken som förebild eller på annat sätt har Lagrådet ingen synpunkt på.

#### 4 kap. 24 och 25 §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om undantag för verksamheter eller åtgärder vars miljöeffekter redan har bedömts på annat sätt.

I paragraferna talas om att kraven på förhandskontroll, miljöbedömning och tillstånd *inte gäller* om vissa förutsättningar är uppfyllda. Enligt lydelsen innebär det att verksamheterna och åtgärderna är undantagna så snart de angivna förutsättningarna föreligger. Emellertid framgår av 27 § att det krävs ett myndighetsbeslut för att undantaget ska gälla. Följande lagtext kan övervägas.

24 § Verksamheter eller åtgärder vars möjliga effekter på miljön redan har bedömts i enlighet med andra rättsliga instrument och ramverk eller av ett internationellt organ får undantas från kraven på förhandskontroll, miljöbedömning och tillstånd enligt denna lag, om

1. den tidigare bedömningen är likvärdig med den som krävs enligt avtalet och resultatet av bedömningen har beaktats, eller

2. den tidigare bedömningen har lett till

a) antagande av föreskrifter och standarder som är utformade för att förebygga, lindra eller hantera möjliga effekter så att de inte innebär avsevärda föroreningar eller märkbara och skadliga förändringar på den marina miljön, och

b) de föreskrifter och standarder som avses i a följs.

Bestämmelserna om kontroll och rapportering i 31 och 33 §§ ska gälla för verksamheter och åtgärder vars miljöeffekter har bedömts i enlighet med kraven i första stycket 1, om inte verksamheten eller åtgärden redan är föremål för övervakning.

25 § Verksamheter eller åtgärder som har genomgått en bedömning i en annan stat som motsvarar kraven i avtalet får undantas från kraven på förhandskontroll, miljöbedömning och tillstånd enligt denna lag.

#### 4 kap. 26 §

I enlighet med vad tidigare sagts bör uttrycket "myndighet som handlägger ärenden om tillstånd" bytas ut mot "myndighet som avses i 6 §".

#### 4 kap. 27 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om formerna för ett beslut som avses i 26 § samt om offentliggörande av beslutet. Formuleringen av första stycket kan förenklas. Följande lydelse kan övervägas.

Frågan om undantag enligt 24 eller 25 § ska avgöras i ett särskilt beslut. I tillämpliga fall ska frågan om bestämmelserna i 31 och 33 §§ ska gälla för verksamheten eller åtgärden avgöras i samma beslut.

#### 4 kap. 28 §

Paragrafen reglerar möjligheten att återkalla ett tillstånd.

I tredje stycket finns en bestämmelse om att staten i vissa fall ska ersätta tillståndshavaren för "förlust till följd av en åtgärd som har vidtagits med anledning av tillståndet". Enligt författningskommentaren markerar uttrycket förlust att utebliven vinst inte ersätts.

Inom skadeståndsrätten används uttrycket förlust ofta som beteckning för ekonomisk skada och innefattar ersättning för inkomstförlust och intrång i näringsverksamhet. Det kan övervägas om inte uttrycket kostnader bättre motsvarar den avsedda innebörden (jfr t.ex. 5 kap. 7 § skadeståndslagen).

Regleringen i andra stycket avser enligt sin ordalydelse även återkallelsebeslut som har meddelats av regeringen. Vilken myndighet som ska offentliggöra beslut bestäms lämpligen i

förordning. Andra stycket bör därför omformuleras till passiv form och ges följande lydelse.

Information om beslut som innebär att tillstånd återkallas ska offentliggöras genom plattformen för informationsdelning.

#### 4 kap. 29 §

I paragrafen anges att "alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet" har ett ansvar att avhjälpa skadan eller olägenheten.

Enligt ordalydelsen omfattar paragrafen varje tänkbar verksamhet och åtgärd. Det måste klargöras om paragrafen ska omfatta t.ex. verksamheter eller åtgärder som har fått tillstånd, är tillståndspliktiga eller kräver anmälan enligt detta kapitel.

Paragrafen kan t.ex. utformas enligt följande.

Om en verksamhet eller åtgärd som är tillståndspliktig enligt detta kapitel medför skada eller olägenhet för miljön ansvarar den som bedriver verksamheten eller åtgärden för att den avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt. Ansvaret gäller till dess skadan eller olägenheten har upphört.

#### 4 kap. 34 §

I lagrådsremissen föreslås att en ny paragraf, 6 kap. 33 a §, ska införas i miljöbalken. I den finns en bestämmelse om verksamheter och åtgärder i Sveriges sjöterritorium eller maritima zoner som kan orsaka avsevärda föroreningar eller märkbara och skadliga förändringar i den marina miljön i ett havsområde utanför nationell jurisdiktion. Bestämmelsen innebär att ett "samråd" ska genomföras i enlighet med förevarande paragraf. Samrådet innefattar att tillståndsmyndigheten ska informera och offentliggöra vissa uppgifter genom plattformen för informationsdelning.

Ämnesmässigt ligger den förevarande paragrafen helt vid sidan av innehållet i kapitel 4. Den bör därför flyttas.

Det som regleras i paragrafen – att en myndighet ska lägga ut viss information på en plattform – behöver inte framgå av lag, utan kan placeras i en förordning. Ett alternativ kan vara att placera bestämmelsen i ett eget kapitel i lagen.

#### 4 kap. 35 §

Av avtalet följer att Sverige som konventionsstat ska medverka till att utföra s.k. strategiska miljöbedömningar. Av paragrafen framgår att den myndighet som handlägger ärenden om tillstånd för Sverige ska ansvara för och genomföra strategiska miljöbedömningar.

Bestämmelsen – som ämnesmässigt ligger helt vid sidan av bestämmelserna i kapitlet i övrigt – behöver inte tas in i lag och kan placeras i en förordning.

#### 4 kap. 37 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

I paragrafen behövs vissa ändringar som en konsekvens av det som Lagrådet föreslagit ovan.

#### 5 kap 1 §

Andra stycket i paragrafen föreskriver att tillsynsmyndigheten genom information ska underlätta för "den enskilde" att fullgöra "sina" skyldigheter enligt lagen, föreskrifter och beslut. Det är oklart om informationsskyldigheten motsvarar den serviceskyldighet som följer av förvaltningslagen när en enskild har ett ärende hos

tillsynsmyndigheten eller om det som avses är en skyldighet för tillsynsmyndigheten att lämna information som allmänt riktar sig till alla som omfattas av lagen. Om det förstnämnda avses kan andra stycket utgå eftersom ansvaret redan framgår av förvaltningslagen. Även i sistnämnda fall är det tveksamt om andra stycket behövs. I vart fall bör det då i författningskommentaren beskrivas vad som avses och bestämmelsen omformuleras så att det framgår att myndigheten ska ge allmän information om enskildas skyldigheter enligt lagen och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

#### 5 kap. 4 §

Enligt paragrafen ska tillsynsmyndigheten offentliggöra information om åtgärder som har beslutats enligt 5 kap. 2 §. Vid föredragningen har klargjorts att det är förbud som har beslutats som ska offentliggöras. Ordet "åtgärder" ska därför bytas ut mot "förbud".

#### 6 kap. 1–3 §§

Paragraferna innehåller bestämmelser om överklagande. Lagrådet förordar att orden "inte har fattats av regeringen" byts mot "har fattats av någon annan än regeringen".

### Förslaget till lag om ändring i miljöbalken

#### 6 kap. 33 a §

I paragrafen anges att samråd i vissa fall ska genomföras enligt vad som framgår av 4 kap. 34 § lagen om bevarande och hållbar användning av biologisk mångfald i havsområden utanför nationell jurisdiktion.

Lagrådet har ovan föreslagit att 4 kap. 34 § flyttas antingen till en förordning eller ett eget kapitel.

Om bestämmelsen flyttas till en förordning kan det i förevarande paragraf anges att samråd ska genomföras enligt vad regeringen bestämmer.